

המפקד הבלתי־מונה

הבה נכון לרגע קט את מחשבותינו לפינה נידחת ומרוחקת במעבה הגזנגל של בורמה, שם נטמן אורד וינגייט. קברו הוא חלק בלתי נפרד מן הטרגדיה היהודית. אנו מזה ובריטניה מזה שיקלבו במותו גאון צבאי. היהודים איבדו את גדול הציונים שבקרב העם האנגלי לאחר מות יאשיה וגזוד.

הוא בא אלינו בעת מצוקה, כשהפגעים אשר עמם נאבקנו רבו והשתרגו עלינו עשרת מונים, וכשהצללים שאפפו את מפעלנו נתקשרו והלכו. הוא זיהה עצמו זהות שלמה עם ענייננו, ללא הסתייגות מוסרית או נפשית כלשהי. ומבחינה אחת היה הבדל יסודי בינו לבין שאר ידידים גדולים מחסידי אומות העולם, אשר מזלנו הקרה אותם לפנינו בארץ הזאת. כולם ביקשו לסייע לנו מבחוץ, בעוד שהוא נכנס אלינו לפני־זלפנים, ומצא את מקומו בתוך תוכנו. הוא הנחה את צעירינו לקרב כשהם הולכים בעקבותיו לפינות הפראיות ביותר של הארץ בלילותיה החשוכים ביותר. הוא קבע שיטה חדשה להגנתנו ויצר מסורת חדשה למערכותיה.

השקפת עולמו לא צמצמתו בדפוסי המחשבה הצבאית הצרופה. הוא הדליק וליבה בלב אלפי אנשים תקוה חדשה ואומץ חדש למלחמת השחרור הגדולה שלנו. הוא עשה דבר זה בכוח אמונתו הנלהבת בעתידו של הצעיר היהודי הארצי־ישראלי, בצדקת הענין שלמענו הוא לוחם ובהכרח נצחוננו. הוא עשה את הדבר בכוח אש־הקודש, אש־התמיכה, שיקדה בו, ובוה גילה את כל עצמתו של החזיון המופלא שנתחולל בחיינו ושמו אורד וינגייט. זכרו יעמוד לעד. הוא יוסיף להיות כוח מפעיל; מקור אמונה; קריאה לקרב; אות ומופת לכוחה של תנועתנו להעמיד לה ידידים שיתמכרו לה בלב ונפש, כאילו היו עצמנו ובשרנו.

דגלנו, דגל תכלת־לבן, הדגל אשר לא אושר, של היחידות הארצי־ישראליות באשר הן, באיטליה, בלוב, במצרים, בסוריה, בעיראק ובארץ ישראל עצמה, הדגל שהתנופה לנגד עיני המורדים והמגינים הגיבורים של גיטו ורשה, שח היום בהדרת יקר מעל הקבר החבוי במרחקי בורמה, שם טמון מפקד — שלא הספיק להמנות — של הצבא היהודי. תהא רוחו שורה עלינו בשלבי הבאים של מאבקנו הצודק.

(מתוך נאום בוועידת פועלי־ציון באנגליה, לונדון, אפריל 1944)